

EN NOLLVISION FÖR U-LANDSBISTÅNDET

HANS BERGSTRÖM

Docent i statsvetenskap och före detta chefredaktör för Dagens Nyheter

”**FOLKPARTIET HAR GENOM** åren gått i spetsen för ökat bistånd till ”u-länderna”; hur ser du i dag på biståndets värde?”

Frågan ställdes till Lars Leijonborg när han på ett möte hos Bertil Ohlinstiftelsen talade på temat ”reflexionerna från 40 år i politiken”. Leijonborg öppnade sig för tvivel. Han berättade hur han som ”konsult” under 1980-talet sändes till Indien för att se till att där planterades eukalyptusträd, ett av alla biståndsprojekt. ”Man kan ju undra varför jag skulle åka och säga åt indierna att plantera eukalyptusträd.”

När Indien nu när stora ekono-

miska framgångar är det en följd av den avreglering av ekonomin, med öppen handel och bättre patentskydd, som landet genomfört. Biståndet har inte mycket med det att göra. Snarast bidrog det till – än mer i länder som Etiopien och Tanzania – att hålla regeringar med en djupt skadlig ekonomisk politik under armarna allt för länge.

Thage G Peterson, den tunge socialdemokratiska ministern och talmannen, berättade hur han under en ministerresa till ett afrikanskt land noterade hur vägarbetare var utplacerade med jämnt mellanrum, mil efter mil. De hade också spadar, alla. Men

de gjorde ingenting. Varför? De väntade på att, någon gång i en framtid, en italiensk ledare av ett biståndsprojekt skulle komma och ge dem order om att gräva.

I SVERIGES TELEVISION 25 maj intervjuades chefen för Radiohjälpen, Finn Norgren, liksom ledare för andra svenska biståndsorganisationer, som Sida och Diakonia. Ämnet: varför tsunamibiståndet i stor utsträckning kastats i sjön. Organisationer sprang i vägen för varann i by efter by, i sin iver att visa sig duktiga. Lokalt split utsåddes, när 30 fiskebåtar skulle ges till 200 olika fiskare som ville ha dem. Bostäder måste renoveras efter bara två år, eftersom de i hastigheten byggdes med för låg kvalitet, trissade upp priset på byggmaterial och stimulerade korruption. Inbördeskriget i Sri Lanka har tagit ny fart, hävdade välrenommerade Diakonias biståndschef, på grund av att de tamilska tigrarna

Foto: Petter Olofsson

kunde köpa nya vapen för försnillade biståndsvaror.

Vilket mål bör vi ha för ”u-landsbiståndet”? Det ska uppgå till 0,7 procent av bruttonationalinkomsten, kräver FN. Allt under 1,0 procent är ett svek mot de fattiga, hävdar folk-

partiet, centern och kristdemokraterna i regeringen. Målet bör lyftas till 2 procent har internationalistiska ungdomsförbundare begärt.

I en motion till höstens landsmöte med folkpartiet har jag tillsammans med bland andra Carl B Hamilton

föreslagit ett annat långsiktigt mål för biståndet: noll procent!

Det kommer alltid att finnas behov av internationell katastrofhjälp. Den borde koordineras av FN, om inte organisationen vore så ineffektiv och saknade transportkapacitet. Vad övrigt är, bör bort.

DET ÄR VIKTIGT att förstå vad som drev biståndstänkandet, när det offentliga biståndet växte fram under 1960- och 70-talet.

Ett inslag var västerländsk skuld-känsla, sprungen ur kolonialismen.

Ett annat inslag var föreställningen att de fattigare länderna var fattiga för att de rikare länderna var rika (”råvaruplundring” etcetera).

Ett tredje inslag var fördelnings-tänkande, att grunden för att bryta fattigdomen var omfördelning från industriländerna till u-länderna.

Ett fjärde inslag var tron på att utveckling är en teknisk fråga, hand-

Välfärdspolitiken göder Sverigedemokraterna

LOUISE PERSSON OCH DENNIS JOSEFSSON

Debattörer och bloggare på louisep.com respektive katallaxi.se

EFTER VALET 2006 uppfyller Sverigedemokraterna kraven för partistöd, och det är inte otänkbart att riksdagen blir nästa anhalt för partiet. Märkligt, eftersom partiet saknar idéer, eller levererar samma politiska lösningar som har orsakat den misslyckade integrationen.

Sverigedemokraterna försöker lösa integrationsproblemen genom att önska bort invandrarna. I övrigt har de inga lösningar, utan följer i stort de andra partierna på varierande vis. Någon vilja att reformera arbetsmark-

naden på ett sätt som får genomslag yttras inte. Partiet föreslår visserligen sänkt arbetsgivaravgift, men vill inte sänka för mycket eftersom den är en stor inkomstkälla för staten. Samtidigt anklagar de den borgerliga regeringen för att bedriva lönedumpande politik, och avvisar sänkta arbetslöshetsersättningar. Tillväxt ska vi ha, men inte till priset av mindre nationellt självbestämmande och mer utländskt ägande.

ATT SVERIGEDEMOKRATERNA kommer undan med detta har etablerade

politiker och en samlad opinionsbildande kår bäddat för genom att undvika att debattera utanförskapet sakfrågor. Genom att beskriva integrationsproblemen som uttryck för rasism och diskriminering har vi fått en debatt som handlar om till synes olika synsätt, men där båda sidor försvarar ett system som inte fungerar.

ATT GRÄVA FRAM graverande fakta om att vissa Sd-aktivister har sina rötter i nynazistiska organisationer, är bidragstagare, fuskar, är kriminella och så vidare är retoriskt goda poänger eftersom deras politiska plattform består i att lyfta fram invandrare som bidragstagare, fuskar och kriminella. Men retorisk finess löser inte de bakomliggande problemen.

I stället för att ifrågasätta förlagade modeller för välfärd och arbetsmarknad försvaras de. I stället för att problematisera huruvida vår

”Det är den nuvarande politiken som gör det både lätt och logiskt att spela ut grupper mot varandra.”

invandringspolitik kanske bidrar till problem genom att den utesluter kompetent utländsk arbetskraft, försvaras den. Att blunda för problemen och peka finger åt Sverigedemokraterna är en usel strategi, eftersom de

får både problemformuleringsprivilegiat och kan diskutera lösningar på sina egna villkor.

ETT SÄTT ATT ta tillbaka politisk trovärdighet i debatten är att ifrågasätta varför vi tillåtit välfärds- och arbetsmarknadspolitiken att se människor som kostnader. För det är ju den nuvarande politiken som gör det både lätt och logiskt att populistiskt spela ut grupper mot varandra. ☞

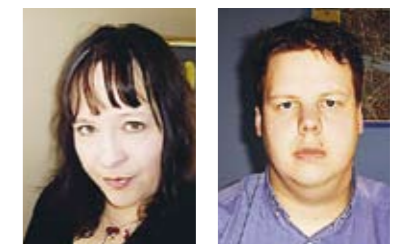

bild: Sverigedemokraternas flygblad 2007